

गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरू, कर्मचारीहरू, पत्रकारहरू, सभामा उपस्थित अन्य महानुभावहरू, आज म सियारी गाउँपालिका रूपन्देहीको आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम यस सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न गईरहेको छु ।

- १ “शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार, समृद्ध सियारीको मूल आधार” भन्ने पहिलो गाँउसभाको दीर्घकालिन सँचलाई सार्थक पार्ने प्रयत्नका साथ कार्यान्वयन गर्ने क्रममा सियारी गाँउपालिका स्थापना पछिको सातौँ गाँउ सभामा अध्यक्षको हैसियतले आ.व. २०७७/०७८ को गाँउपालिका विकास नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ ।
२. सियारी गाउँपालिका भौगोलिक, प्राकृतिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय महत्वका दृष्टीकोणले अत्यन्त प्रबल सम्भावना भएको गाउँपालिका भएता पनि सोचे अनुसार हामी विकासको उत्पत्ति समाउन सकिरहेका छैनौँ । विकासको क्रममा पछाडि परेका वर्ग तथा समूदायलाई मूल प्रवाहमा ल्याउने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी आर्थिक गतिविधिहरूको माध्यमद्वारा रोजगारी विस्तार गर्ने, कृषि क्षेत्रको व्यवसायिक र आधुनिकिकरण गर्ने सुशासन प्रवर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता कायम गर्ने, पर्यटन विकासबाट लाभ प्राप्त गरी सबै क्षेत्रसम्म पुऱ्याउने, वन जङ्गलको संरक्षण गर्ने, वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम राख्ने, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा लगानी वृद्धि गर्ने तथा सामाजिक विकासलाई संस्थागत गरी अपेक्षित विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने एवं आन्तरिक आयको दायरालाई फराकिलो बनाउने र आन्तरिक व्यवस्थापनलाई सुशासनमैत्री बनाई संस्थागत सुदृढिकरण गर्ने तथा संविधानको अनुसूचि-८ मा भएका अधिकार क्षेत्रभित्रका कानुन निर्माण तथा कार्यान्वयन गरी आत्मनिर्भर हुनुपर्ने समग्र चुनौतिहरू रहेको हाम्रो माझमा कोरोना भाइरस (Covid-19) को कारणबाट विश्वमहामारी सिर्जना भई मिति २०७६/१२/११ देखि सिङ्गे नेपाल लकडाउन भई हाम्रा दैनिकी क्रियाकलाप र यस सियारी गाउँपालिकाको कामकाज र अर्थतन्त्रलाई समेत प्रभाव पारी तपाईं हामी सामु प्रमुख समस्या र चुनौतीको रूपमा विद्यमान हुन आइपुगेको छ ।
३. स्थानीय तहमा विकासको गतिलाई तिव्रता दिन जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूको कुशल नेतृत्व वाञ्छनिय हुने भएकाले नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय सरकारको परिकल्पना गरे अनुसार २०७४ आषाढ १४ गते आमनिर्वाचन सम्पन्न भई यस गाउँपालिकाको नेतृत्व सम्हालेको ३ वर्ष पुरा भएको छ । गाउँपालिकाको विकास तथा स्थानीय तहको सञ्चालनमा राजनीतिक दल, कर्मचारी प्रशासन, नागरिक समाज, निजि क्षेत्र, गै.स.स. तथा आम जनसमुदायबाट प्राप्त गरेको रचनात्मक एवं सृजनात्मक सहयोगका लागि म सबै प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दै अगामी दिनमा समेत हामी जनप्रतिनिधिलाई यसै सहयोगको निरन्तरताको अपेक्षा गर्दछु । साथै हामी जननिर्वाचित सबै सदस्यहरू फुटेर होइन जुटेर बहुमतिय हैन सहमतिय अभ्यासबाट एक भई अगाडि बढ्ने छौँ भन्ने प्रण गर्दछु ।
४. नेपालमा कोरोना भाइरस (Covid-19) संकट विरुद्ध जुद्धन यस गाउँपालिकाले सुरुवाती चरण देखि नै अत्यन्त महत्पूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको तथ्य सबैले अनुभूत गरेकै विषय हो । यसबाट नेपालमा संघीय व्यवस्थाको औचित्य स्पष्ट रूपमा स्थापित हुन पुगेको छ । विश्वव्यापी संक्रमणबाट सिर्जित प्रतिकुल परिस्थितिको सामना गर्नका लागि आगामी दिनहरूमा स्थानीय सरकारले आफ्ना प्रयासहरूलाई अझ बढी व्यवस्थित गर्नुपर्ने आवश्यकता महशुस गरेको छु । संविधान र कानुनले निर्दिष्ट गरे अनुसार स्थानीय सरकारले आफ्ना वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तजुर्मा गर्दा असहज परिस्थितिको निरन्तरता रही रहेको

विद्यमान अवस्थामा स्थानीय सरकारले विगत वर्षको जस्तो सामान्य प्रक्रिया र नियमित प्राथमिकता भन्दा अझ माथि उठेर नयाँ आवश्यकताको आधारमा यस गाउँपालिको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेका छौं ।

५. नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेटको मार्गदर्शन

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को प्रस्तावित उद्देश्य, नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा निम्न विषयलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिईएको छ ।

- नेपालको संविधान २०७२, आर्थिक कार्यप्रणाली
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, गाउँपालिका आर्थिक कार्यप्रणाली
- दिगो विकास लक्ष्यहरू,
- चालु त्रिवर्षीय योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य र उद्देश्यहरू,
- सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको बजेट सिलिङ र मार्गदर्शन,
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४
- स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धि निर्देशिका २०७४,
- सहभागीतात्मक र समावेशी योजना तर्जुमा प्रक्रियाद्वारा प्राथमिकता निर्धारण भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरू,
- वडा भेलाबाट सिफारिस भै आएका कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू,
- विगतका आ.व. मा निर्दिष्ट गरेका नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरू,
- गाउँपालिकाद्वारा तय गरिएका विभिन्न क्षेत्रगत गुरुयोजनाहरू,
- स्थलगत रूपमा गरिने आयोजनाहरूको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणबाट प्राप्त सिकाई,
- विगतका समिक्षा तथा कार्यानुभवबाट प्राप्त पृष्ठपोषणहरू ।
- विभिन्न समिति तथा उपसमितिका बैठकहरूबाट प्राप्त सल्लाह र सुझावहरू ।

६. आ.व. २०७७/०७८ को दीर्घकालिन सोच, उद्देश्य, नीति तथा कार्यक्रम वारेमा संक्षिप्तमा उल्लेख गर्न चाहन्छु ।

(क) गाउँपालिकाको दीर्घकालिन सोच :

- आर्थिक, सामाजिक रूपान्तरणका माध्यमबाट विद्यमान गरिबी, असमानता तथा बेरोजगारीको अन्त्य गर्दै समृद्ध, स्वास्थ्य, आधुनिक तथा सुन्दर गाउँपालिका निर्माण गर्ने ।

(ख) उद्देश्य :

गाउँपालिकामा रहेको विद्यमान बेरोजगारी, बहुआयामिक गरिबी र असमानता घटाई सामाजिक आर्थिक रूपान्तरण गर्ने ।

यस आ.व. २०७७/०७८ को लागि तय भएका प्राथमिकताका क्षेत्रहरू :

- भौतिक पूर्वाधारमा मापदण्ड निर्धारण गरी गुणस्तरिय निर्माण कार्य गरिने छ ।
- कृषि, पशु, वन, वातावरण र पर्यटनको प्रवर्द्धन र विकास गरिने छ ।
- स्वच्छ पारदर्शि, जनमैत्री र भ्रष्टाचारमुक्त सार्वजनिक सेवा सञ्चालन गरिने छ ।
- मानव विकास, गुणस्तरिय शिक्षा, सर्वशुलभ स्वास्थ्य र सरसफाईको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरण गरिने छ ।

- राजस्व परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने कार्यक्रमको पहिचान गरिने छ ।
- दिगो विकास, वातावरण संरक्षण र विपद व्यवस्थापनमा ध्यान दिइने छ ।
- आर्थिक विकास र गरिबी निवारण नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- विकासका पूर्वाधारहरूको विस्तार र पहुँच वस्तीस्तरसम्म वृद्धि गरी विकासका अवसरहरूलाई पर्याप्त उपयोग गर्ने अवस्थाको सुनिश्चितता गरिने छ ।
- समावेशी र समन्यायिक विकासको अवधारणा मार्फत विभिन्न वर्ग, क्षेत्र, लिंग, सम्प्रदाय, जात-जातीको श्रोत साधनमा पहुँच अभिवृद्धि गरिने छ ।
- उत्पादनमूलक क्षेत्रमा व्यवसायिकता र उद्यमशीलताको विकास एवं सामाजिक परिचालन मार्फत गरिबी न्यूनिकरण कार्य गरिने छ ।
- विकासको दृष्टिले पछाडि परेका वडाहरूमा प्राथमिकताका साथ विकास कार्यक्रमहरू पुऱ्याई जनताको सामाजिक तथा आर्थिक रूपान्तरण थालनी गरिने छ ।
- सुरक्षित खानेपानी, सरसफाई, शिक्षा, स्वास्थ्य र पर्यटन सम्बन्धी चेतनाको स्तरोन्नती गरी दीर्घकालिन लक्ष्य प्राप्ती गरिने छ ।
- विकास कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू संचालन गर्दा सरोकारवालाहरू विच समन्वय गर्दै जनसहभागीता, पारदर्शीता र उत्तरदायित्व बढाई सुशासनको प्रत्याभुति हुने छ ।
- समृद्ध र श्रोत सम्पन्न नगरको रूपमा सियारी गाउँपालिकालाई उन्मुख गराइने छ ।
- मानविय सूचकाङ्कमा पछि परेका वडा र बस्तीको विकास गरिने छ ।

ग) आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ का लागि निम्नानुसार नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

१. कृषि र आर्थिक विकास

- कृषकहरूको वर्गिकरण गरी कार्ड वितरण गर्ने कार्य थालनी गरी वर्गिकरण गरिने छ ।
- कृषि क्षेत्रको आधुनिकिकरणको लागि कृषि तथा पशु यान्त्रिकिकरणमा जोड दिइने छ ।
- व्यवसायिक माछापालन लाई जोड दिदै माछाबाट हुने उत्पादनको विविधिकरण गर्ने नीति लिइने छ ।
- सामुदायिक र सहकारी मार्फत कृषि नीति लागु गरिने छ ।
- चिस्यान केन्द्रको व्यवस्था मिलाउने छ ।
- कृषकको आय आर्जनमा वृद्धिका लागि भुगोल सुहाउदो बालीको पकेट क्षेत्र कायम गरी व्यावसायिक खेती प्रणालीको सुरुवात गरिने छ ।
- दुध उत्पादनलाई विविधिकरण गर्नको लागि सियारी गाउँपालिकामा दुग्ध प्रशोधन उद्योग स्थापना गरिने छ ।
- कृषि/पशुबाट उत्पादित भएको वस्तुको थोक बिक्री बजार व्यवस्था गरिने छ ।
- माउ गाई/भैसी भारतबाट आयात गरी पशुपालन गर्नुपर्ने बाध्यतालाई मध्यनजर गर्दै स्वदेशी बाच्छी/पाडी हुर्काउने कार्यक्रमको थालनी गरिने छ ।
- गाईको संख्या वृद्धि तथा दुध उत्पादन वृद्धिका लागि सेक्स सिमेन प्रयोग गरी कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- स्थानिय जातका गाई, भैसी, बाख्रा, बंगुरको बंश सुधार गरी अधिकतम उत्पादनका लागि निशुल्क कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

- विदेशबाट फर्केका युवाहरू लाई युवा स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइने छ । जस अन्तर्गत सामुहिक खेतीको अवधारणा लाई अगाडी बढाइने छ । सो कार्यको लागि सार्वजनिक जग्गा भाडामा उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ ।
- माछा पालन (कृषि)मा आधारित होम स्टेको अवधारणालाई अगाडी बढाइने छ ।
- बेमौसमी तरकारी खेतीको अवधारणालाई अगाडी बढाइने छ ।
- माटोको गुणस्तर जाच तथा सुधारका लागि माटो सुधार अभियानको थालनी गरिने छ ।
- भुमिगत जलश्रोत को संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि अटोमेटिक आटिजन लाई निरूत्साहित गर्ने नीति लिइने छ ।
- पुरान कुला, मुल मुहान को संरक्षण तथा संबर्द्धन गर्दै खेती योग्य जमिनमा १२ महिना सिचाई उपलब्धताका लागि आवश्यक नीति लिइने छ ।
- आन्तरिक पर्यटनको बढावाका लागि पार्क निर्माण तथा भ्युटावर निर्माणको नीति लिइने छ ।
- सहकारी संग साभेदारीमा कृषि तथा पशु पालनमा आयआर्जन सम्बन्धि कार्यक्रममा सहकार्य गर्ने नीति लिइने छ ।
- खाद्यान्न प्रशोधन उद्योगहरूको विस्तार गर्दै लगिने छ ।
- कृषि उपजको लागि स्टोर निर्माण गरी सामुहिक कृषि बजार प्रवर्द्धन गरिने नीति लिएको छ ।
- सार्वजनिक, निजि, सहकारी, साभेदारीमा दुग्ध प्रशोधन र दाना उद्योग स्थापना गरिने छ ।
- बारखा संकलन केन्द्र स्थापनाको कार्य थालनी गरिने छ ।
- कृषिमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले रासायनिक मल बिक्री वितरणमा सहज र सर्वशुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइने छ ।

२. सामाजिक विकास

- कोरोना भाइरस (Covid-19) संक्रमणबाट प्रभावित विद्यालयको पठन पाठनका लागि वैकल्पिक विधि अनलाइन (टि.भी., रेडियो, सामुदायिक एफ.एम.) जस्ता मध्यमको उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउने छ ।
- प्राथमिक तहमा अंग्रेजी माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन गर्न विद्यालयहरूलाई प्रेरित गरिने छ ।
- शिक्षकको दरबन्दी मिलान गरी विद्यार्थीको अनुपातमा दरबन्दी कायम गर्ने नीति लिइने छ ।
- कम्प्युटर शिक्षा एवं अनलाईन सूचना प्रणालीको विकास गरिने छ ।
- सबै विद्यालयमा सेनेटरी प्याड र हरेक विद्यार्थीको स्वास्थ्य परीक्षण वर्षको २ पटक गरिने छ ।
- निजि विद्यालयहरूको सञ्चालन मापदण्ड तयार गरी लागु गरिने छ ।
- कक्षा ९-१२ सम्म प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनका लागि आवश्यक प्रकृया अगाडि बढाइने छ ।
- शिक्षामा गा.पा.को आन्तरिक श्रोतबाट दिइने अनुदानलाई कार्यविधि बनाई अनुदान नीति तय गरी लागु गरिने छ ।
- प्रत्येक विद्यालयमा पुष्प खेती तथा करेसावारी निर्माण गरिने र खाली जग्गामा बिरूवा रोप्ने नीति लिइने छ ।
- कक्षा घटाउने तथा विद्यालय मर्जरको प्रकृया अगाडी बढाइने छ ।
- शिक्षकहरूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

- विद्यालयमा संगित शिक्षा एवं संगित विद्यालयको स्थापना सहित कलाकेन्द्रको समेत स्थापना गर्ने तर्फ सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ ।
- सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको अध्ययन अध्यापनको नतिजा तुलना गरिने छ ।
- “जनतासँग स्वास्थ्य कार्यक्रम” भन्ने नाराका साथ प्रत्येक जनताको स्वास्थ्यमा पहुँच पुऱ्याउन लगानी वृद्धि गरिने छ ।
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम सञ्चालनलाई पूर्ण रूपमा लागु गरिने छ ।
- स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा सत्तचालन गरिने छ ।
- “स्वास्थ्य”का लागि खेलकुद, योग, व्यायम, मनोरञ्जन,स्वच्छ पिउने पानी र सन्तुलित खानालाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाई ज्येष्ठ नागरिक, असहाय, आपाङ्ग, बालबालिकाहरूलाई विशेष स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गरी सेवा दिइने छ ।
- बेलाबेलामा विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको निःशुल्क स्वास्थ्य सिविर सञ्चालन गरिने छ ।
- HIV न्यूनिकरणका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थालाई साधन सम्पन्न बनाई आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गरिने छ ।
- सुविधा सम्पन्न प्रसुती केन्द्र (Birthing Center) को व्यवस्था गरिने छ ।
- जडिबुडि तजा औषधीजन्य बोटविरूवा रोप्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको लागि प्रयोगशाला सेवाको विस्तार गरिने छ ।
- रोगको पहिचान गरी सिकल सेल एनेमिया रोकथाम तथा न्यूनिकरणका लागी नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ५ वर्ष मूनिका विपद र कुपोषित सबै बालबालिकालाई पोषणयुक्त खानेकुराको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ज्येष्ठ नागरिक र अशक्त व्यक्तिलाई स्वास्थ्यको घुम्ति टोली खटाई टोलटोलमा गई स्वास्थ्य जाँच र उपचार र निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा व्यवस्था गरिने छ ।
- थारू सङ्ग्राहलयको स्थापना गरिने छ ।
- नौमती बाजाको व्यवस्थापन एवं संरक्षण गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका ऐतिहासिक महत्व बोकेका मठ-मन्दिर, गुम्बा, मदरसा, आदिको खोज तथा सम्बर्द्धन गरिने छ ।
- स्थानीय रूपमा रहेका भजन, साँस्कृतिक टोली, माघी, होली, रोजा जस्ता सँस्कृतिहरूलाई परिस्कृत गर्दै लगिने छ ।
- समाजमा विद्यमान जाती, लिङ्ग र कुसंस्कारको विरूद्धमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- छुवाछुत र जातीय विभेद विरूद्धमा गैरदलित एवं दलित समुदायलाई एकै ठाउँमा सहभागी बनाई, हातेमालो गर्दै सियारीलाई छुवाछुत मूक्त बनाउन अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
- प्रत्येक महिनाको पहिलो र अन्तिम शनिबार प्रत्येक टोलमा जनप्रतिनिधिको उपस्थितिमा सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- न्यायिक समितिको क्षमता वृद्धि गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

- सबै वडामा मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना गर्न मेलमिलाप कर्ताहरूको तालिम, तालिम प्राप्त भएकाहरूलाई पुनर्ताजगी तालिमको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- लैङ्गिक मैत्री तथा लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाउँपालिका निर्माण गरिने छ ।
- बाल विवाह, अनमेल विवाह, बहुविवाह र दाइजो प्रथा मुक्त गाउँपालिका निर्माणका लागि अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
- बाल श्रम उन्मुलन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- विपदमा परेका तथा असहाय महिलाहरूका लागि सेवा केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- महिला स्वरोजगार र उद्यमशिलाता प्रवर्द्धन गरी स्थानीय उत्पादनको बजारव्यवस्थापन गरिने छ ।
- महिलाहरूमा देखापर्ने स्तन र पाठेघरको क्यान्सर रोग सम्बन्धमा स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था गरिने छ ।
- महिला सशक्तीकरणका लागि हस्तकला, सीप, क्षमता, विकास, कानुनी सचेतना, तनाव व्यवस्थापन जस्ता कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- गर्भवती महिलाहरूलाई निःशुल्क ल्याब सेवा तथा पोषणयुक्त खाना व्यवस्था गरी कुपोषित बालबालिका हुनबाट बचाउन कोसिस गरिने छ ।
- बैदेशिक रोजगारको प्रवृत्तिलाई निरूत्साहित गर्ने गरी रोजगारमुलक सीप जस्तै निम्नानुसारका तालिमहरूलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
 - विधुतिय वायरिङ्ग,
 - प्लम्बीङ्ग तालीम
 - टायल तथा मार्बल फिक्सिङ्ग तालिम
 - मोबाइल रिपेयरिङ्ग
 - आधारभुत कम्प्युटर तालीम
 - मोटरसाईकल तथा स्कुटी रिपेयरिङ्ग
 - ड्राइभिङ्ग तालिम
 - भुकम्प प्रतिरोधी सीप तालिम
 - लोकसेवा आयोग तथा शिक्षक सेवा आयोग तयारी कक्षा
 - दोभाषे कक्षा आदी सञ्चालन गरिने छ ।
- ज्येष्ठ नागरीक दिवा सेवा केन्द्र स्थापना र सञ्चालन गर्ने नीति लिइने छ ।
- अपाङ्ग तथा बालमैत्री विद्यालय स्थापना गरिने छ ।
- मद्यपान, धुम्रपान र लागुपर्दार्थ दुर्व्यसन न्युनिकरणका लागि आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- अपाङ्गता पुर्नस्थापना केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- अपाङ्गमैत्री फर्निचरलाई भौतिक संरचना निर्माणमा जोड दिइने छ ।
- असहाय , असक्त अपाङ्गता भएका र ज्येष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य उपचारको व्यवस्था गरिने छ ।
- ७० वर्ष भन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिक अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अतिविपन्नहरूलाई मोतियाविन्दुको निःशुल्क अप्रेसन सेवा प्रदानलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- कोरोना भाइरस (Covid-19) संक्रमणबाट बच्नको लागि छुट्टै क्वारेन्टाइन र आइसोलेशन अस्पताल निर्माण गर्न पहल गर्ने छ ।
- सियारी -७ मा मदनाश्रित वाचनालयको व्यवस्था गरी सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
- गरिबीको पहिचान गरी जिवनस्तर उठाउन पहल गर्ने छ ।
- भूमिहिन तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई व्यवस्थित बसोबासको कार्यक्रम थालनी गरिने छ ।
- लक्षित कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइने छ ।

३. भौतिक पूर्वाधार विकास

- नयाँ सडक निर्माण गर्दा अनिवार्य रूपमा सडक मापदण्ड लागु गरिने छ ।
- वडा स्तरका सबै सडकहरूको स्तरवृद्धि गरिने छ ।
- भू-उपयोग नीति तयार गरी लागु गरिने छ ।
- प्रत्येक वडामा १/१ वटा कम्तीमा ३० लाख बजेट बराबरका योजना वडाबाट साभेदारी गर्ने व्यवस्था मिलाउन सक्ने छ ।
- गाउँपालिकाका प्रमुख योजनाहरूको पहिचान गरी DPR/IEE (वातावरण प्रभाव मुल्याङ्कन) समेत गरी आवश्यक बजेटका लागि प्रदेश र केन्द्रस्तरमा माग गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको आय वृद्धिको लागि नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् गर्न कार्यविधि बनाई IEE (वातावरण प्रभाव मुल्याङ्कन) गरिने छ ।
- पूर्वाधार निर्माणमा लागत सहभागितालाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- उपभोक्त समिति मार्फत योजना कार्यान्वयन गर्दा लागत सहभागितालाई अनिवार्य गरिने छ ।
- लागत सहभागिता जुटाउन नसक्ने योजनाहरूको कार्यान्वयन कोटेशन तथा बोलपत्रको माध्यमबाट गरिने छ ।
- विद्युतमा सबैको पहुँच पुग्ने गरी विद्युत विस्तार गरिने छ ।
- विद्यालय वा संघ संस्थाहरूको पूर्वाधार निर्माण गर्दा टेण्डर वा कोटेशन मार्फत अपाङ्गतामैत्री संरचना तयार गरिने छ ।
- निर्माण कार्य गर्दा गुणस्तर कायम गर्नका लागि गाउँपालिकाद्वारा ल्याव परिक्षणको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- ह्यूमपाइप, पोल, तार लगायतका सामग्रीहरू गाउँपालिकाबाटै टेण्डर मार्फत खरिद गरिने छ ।
- प्रत्येक वडाहरूमा (नभएका वडाहरूमा) १/१ वटा बहुउद्देशिय सामुदायिक भवन निर्माण गरिने छ ।
- २ कि.मि. भन्दा बढीका सडकलाई स्तरउन्नती गरी कालोपत्रे गरिने छ ।
- निर्माण भईसकेका सडकका बाँकी रहेका कल्भर्टहरूलाई प्राथमिकतामा राखी निर्माण गरिने छ ।
- पूर्वाधार विकासका लागि गाउँपालिका देखि टोल विकास संस्था सम्मका सबै समितिलाई सहभागि गराइने छ ।
- गाउँपालिका भित्र सम्भावित स्थानको पहिचान गरी पार्क, भ्यूटावर, जलकृडा स्थल निर्माण गरिने छ ।
- कृषि उपज भण्डार, कोल्ड स्टोर, अन्न भण्डार निर्माण प्रकृया अगाडी बढाइने छ ।
- “उज्यालो गाउँपालिका अभियान” भरपर्दो र प्रभावकारी रूपमा अगाडी बढाइने छ ।

- सिँचाईका लागि भै.लु.भु.ज. बोर मर्मत, सञ्चालन नभएकालाई सञ्चालन तथा पुराना कुलाहरूमा कप्टी बोर जडान गरिने छ ।
- सौर्य उर्जा सिँचाई व्यवस्था अगाडी बढाइने छ ।
- तिनाउ, दानव नदी तथा सियारी खोलाको संरक्षणको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रका सडक संजालहरू गाउँपालिका कार्यालय सम्म कालोपत्रे गर्ने कार्यलाई यस आ.व.मा पनि निरन्तरता दिइएको छ ।
- प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रममा गाउँपालिकाबाट साभेदारी गरी थप रोजगारको व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र भएका फुसको छाना भएका घरहरूलाई जस्तापाता दिई छाना छाउने कार्यको थालनी गरिने छ ।
- स्मसान घाटको सुधार शब्दाह गृह स्थल निर्माणलाई प्रथमिकता दिइने छ ।
- सार्वजनिक जग्गामा रहेका पोखरीहरूको व्यवस्थापन गरी सामुदायिक माछा पालन र सामुहिक रोजगारको सिर्जना गरिने छ ।

४. संस्थागत विकास तथा सुशासन

- वडा नं. ५ र ६ मा सुविधा सम्पन्न वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरिने छ ।
- सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गा अभिलेखीकरण कार्य पुरा गरिने छ ।
- सार्वजनिक/सरकारी अतिक्रमित जग्गाहरू नीति बनाई खाली गर्दै जाने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- आवश्यकता अनुसार गाउँसभाबाट दरबन्दी सृजना गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गरी छिटो छरितो सेवा प्रवाहलाई सुनिश्चिता गरिने छ ।
- योजना तथा कार्यक्रमका अनुगमन नियमित रूपमा गरी गुणस्तर प्रत्याभूती गरिने छ ।
- कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिमा लागि यथोचित तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- कार्यबोभका आधारमा कर्मचारी प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेको मठ, मन्दिर, गुठी र सार्वजनिक जग्गाहरूको संरक्षण, सम्बर्द्धन गर्न आवश्यक नीति तयार गरी संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिने छ ।

५. सरसफाई वातावरण सन्तुलन तथा विपद व्यवस्थापन

- कोरोना भाइरस (Covid-19) को संक्रमणबाट बच्न/बचाउन को लागि मुख्य कार्य सम्भो गाउँपालिकाले कार्यक्रम र व्यवस्था तय गरिने छ ।
- कोरोना भाइरस (Covid-19) बच्न र ज्येष्ठ नागरिक, सुत्केरी, गर्भवती महिला, अपाङ्गहरूलाई गाउँपालिकाबाट निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवाको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- कोरोना भाइरस (Covid-19) रोकथाममा गाउँपालिकाको अग्रपंतीमा रही काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी, जनप्रतिनिधिहरूको बिमाको व्यवस्था गरिने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रशोधन गर्नका लागि ग्यासजन्य उत्पादन गर्नुका साथै कम्पोष्ट मल तयार हुनेगरी जग्गाको व्यवस्था डपिम्ड साईड निर्माण गरिने छ ।

- “खुला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा” भै सकेको अवस्थामा सार्वजनिक स्थलहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य सुरु गरिने छ ।
- सार्वजनिक तथा सरकारी पर्ती जग्गाहरुको तथ्याङ्क एकिन गरी उक्त जग्गाहरुको संरक्षण र वृक्षरोपण गर्ने कार्यक्रम सुरु गरिने छ ।
- विपद व्यवस्थापनको लागि जनचेतना अभिवृद्धि हुने सडक नाटक जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- “एक टोल एक सार्वजनिक” र “कम्तीमा एक घर एक बिरुवा” को कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्नको लागि सार्वजनिक फोहोर व्यवस्थापन गरिने छ । साथै प्रत्येक ठाउँहरुमा डस्टबिनको व्यवस्था गरिने छ ।
- सबै टोलहरुमा दमकल छिर्ने बाटो बनाउने नीति लिइने छ ।
- ऐतिहासिक पोखरीहरु तथा कुवा, इनार संरक्षण गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका खानेपानी धारामा शुद्ध खानेपानी भए नभएको परीक्षण गरिने छ ।
- प्रत्येक विद्यालयमा फिल्टर सहित (चिसो-तातो) खानेपानीको व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका प्रत्येक वडामा अपाङ्गमैत्री सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था गरिने छ ।
- एक घर एक धारा , ५० विधार्थी एक टुटी धारा तथा ओभरहेड टंकीको व्यवस्था गरिने छ ।

६. वित्तीय व्यवस्थापन एवम् सुशासन

- वित्तीय व्यवस्थापन एवम् अनुशासनलाई चुस्तदुरुस्त बनाउन राजश्व इकाई गठन गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- सम्पूर्ण व्यवसायहरुलाई करको दायरामा ल्याउन टोली खटाई व्यवसाय दर्ता अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
- सम्पत्तिकरलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिने छ ।
- सार्वजनिक जग्गालाई प्रयोगमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- घर नक्सा पासलाई अनिवार्य गरी सरल सहज बनाउन गाउँपालिकाबाटै निःशुल्क रूपमा नक्सा बनाउने कार्य थालनी गरिने छ ।
- स्थानीय पूर्वाधार उपयोग करलाई प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- उद्योग धन्दा तथा कल-कारखानासँग लिईएको एकमुष्ट करलाई निरूत्साहित गरी उत्पादनका आधारमा कर लगाउने नीति लिइने छ ।
- लेखा प्रणालीलाई पूर्ण रूपमा विद्युतिय लेखा प्रणालीमा रूपान्तरण गरिने छ ।
- शून्य बेरुजुको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- “मेरो कर मेरै गाउँको विकासका लागि” भन्ने नाराका साथ प्रकृया सरल गरी सूचना प्रविधिको माध्यमबाट स्वेच्छिक कर सहभागिता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- अग्रिम कर तिर्ने करदातालाई निश्चित प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरिने छ ।

अन्तमा स्वस्थ रहौ, आ-आफ्नो कार्यमा लागी परौ, बाचौ र बचाउँ भन्दै सबैमा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद !!